

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütőtűkön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvközelkedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetések árkedezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Helyzetünk a háboruban.

Hét hónapja folyik a háború és meg lehet állapítani, hogy körülbelül most kezdődik a nagy küzdelem tavaszi fázisa.

A háború folyása megtanított minket és megtanította a közvéleményt arra, hogy a várakozást soha sem szabad tulcsigáznai és nem lehet túlfutott reményeket táplálni. Ez éppen olyan hiba volna, mintha a másik végletbe estünk volna akkor, amikor a mi részünkről forgott fenn a visszavonulás és új csoportosítás elrendelésének szükségessége. Ma nem lehet szó szomorúságról, de a hangos örömet el kell tenni azokra az időkre, amikor annak teljes jogosultsága lesz, befejezett sikerek és teljes eredmények idejére. Ma csak a teljes bizalomhoz van meg minden jogosultságunk, a szilárd és megdönthetetlen hithez, hogy a háborút a szárazföldön már nem lehet ránk nézve kedvezőtlenül végezni.

Ez a helyzet most a háború első hét hónapja után, amikor a tavaszi fázis kezdetét állapíthatjuk meg. Hat hét óta alaposan megváltozott, helyesebben alaposan meggyengült az orosz haderő helyzete, a decemberi nagy offenzíva megtörése után kudarcot vallott a januárban megismételt orosz előnyomulási kísérlet is, sőt a magyar, osztrák és német seregek sikereinek egész sorozata és egy nagy jelentőségű győzelem után felszabadították Bukovínát, Galícia délkeleti részét és megtisztították az oroszoktól Keletporoszországot.

Nem szabad tiszta búzát örölni a malmokban.

Nagyenyed város tanácsa a miniszteri rendelet nyomán hirdetmény útján tette közzhírré a következőket:

Aki búzát vagy rozst oly malomba visz őrles vegett, mely lisztet vagy egyéb őrleményt berert vagy az őrles vegett behozott gabonanemű bizonyos hanyadaert kizárólag az őrletető felnek házi szükségletére állít elő, és lisztet vagy egyéb őrleményt eladásra vagy a behozott gabonaneművel való kiszerelés céljára (csuvarozásra) egyáltalában nem őröl (vámöröl malom), köteles az őrletetésre vitt búzát vagy rozson felül egyidejűleg legalább ugyanannyi árpát vagy tengerit vagy e keféle gabonaneműt együtt őrles vegett magával hozni.

Ehhez képest az előbbi bekezdésben említett vámöröl malomvállalatok ezentúl a felektől búzát vagy rozst őrlesre csak ugy

vállalhatnak el, ha a fel egyidejűleg az előbbi bekezdésnek megfelelő mennyiségű árpát vagy tengerit hoz magával.

A vámöröl malomvállalat az ilyen módon őrletetésre búzából és rozsból a fel részére ennek kivánságához képest a korpan felül legfeljebb 15% finomabb buza- vagy rozslisztet kivonhat, a többi buza- és rozslisztet keverés nélkül, de csak az egyidejűleg őrlesre hozott árpából vagy tengeriből nyert liszttel együtt szolgáltatathatja át az őrletető felnek.

Az őrletető fel, valamint a vámöröl malomvállalat tulajdonosa vagy birtokosa vagy használója, aki a rendelet rendelkezését megszegi, kihágást követ el és az 1914 L. t. cz. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A háború eseményeiből.

Febr. 26. A sztaniszlau harcokban újabb 1240 oroszot fogtak el csapataink.

Az angol-francia flotta több napon át szakadatlanul bombázta a Dardanellák külső erődét. Az erődök sikerrel ellenálltak.

Az oroszok az Opor völgyében heves támadást intéztek ahásaink ellen. Ebben a támadásban a 9 fiam gyalogezred csaknem megsemmisült, hatszáznál több foglyot ejtettünk.

Az Unió javaslatot tett az angol biokád megszüntetésére Angliának és Németországnak. Németország polgári lakosságának élelmezését Amerika látta el a javaslat szerint.

Champagnei argonnei harcokban a németek fölényesen visszaverték a francziák támadó kísérleteit.

Febr. 27. Az oporvölgyi útközét nyomán visszavonuló üldözött oroszok Viszkovtól északra erősítéseket kapva szembeszálltak csapatainkkal. Uzsektől északra álló frontunkat is megtámadta az ellenség.

A törökök szetromboltak a szuezi-csatorna zsinijait. A török hajók zavartalanul be-mehetnek a csatorna vizére.

Február 18-ika óta husz angol hajó súlyed el aknán vagy torpedó következtében.

Febr. 28. Az angol kormány visszautasította az amerikai Unió közvetítő jegyzékét.

Márcz. 1. A Kárpátokban az orosz hadvezetőség az összes tartaléksapatait a fontra vitte. Csapataink helyzete kedvező, bár kétszeres túlerővel állanak szemben.

A Kárpátokban csapataink Felsővízközben erősen támadnak és folytonosan tért nyernek. Elkeseredett küzdelem foly. Az oroszok ellentámadásai óriási veszteségekkel összemláznak csapataink előtt.

Az orosz csapatok kivonultak Bukovinából és Csernovitzban helyreállt a rend és nyugalom. A posta rendszeren működik. A helyhatóság enyhíti a lakosság helyzetét.

Kenyérünk és élelmünk biztosítása.

A m. kir. földmívelésügyi miniszterium rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz termőföldjeink tavaszi megmunkálása tárgyában. Ezen rendeletben mindnyájunk által megszívlelendő irányelvek, tanácsok foglaltnak arra nézve, hogy megfogyatkozott munkaerőnk mellett is földjeink parlagon ne maradjanak. A kenyériséget ugyanis azon körülmény nagyon fokozná, ha nem gondoskodnánk idejében és minden erőnk ből arról, hogy egy talpalatnyi termőföld se maradjon megmunkálatlanul és bevetetlenül.

A tavaszi földmunkát az említett földmívelésügyi rendelet szerint még közmunkák segítségével is elvégzendők, sőt, ha a hadbavonultak családtagjai ezen munkákban megfelelő módon és mértékben nem segédkeznek, magukat a munkák alól kivonnak, segélyük nemcsak részben, hanem egészben is elvonható.

A vetőmag beszerzését még közkiöltségen is elő kell segíteni, ha erre a gazdaközönség a maga anyagi erejéből képes nem volna. A jó minőségű vetőmag beszerzését pedig a hatóságnak kötelessége közvetíteni, hogy a siker ez által is biztosíttassék a visszaelés minden irányban kizárassék.

A tavaszi földmunkák megbeszélése végett Deva város polgármestere a múlt hó 21-ik delelőttre a gazdaközönség és érdeklődők köréből értekezletet hívott össze. Ezen tájékozódást szerzett arról, hogy a városi ingatlan-tulajdonosok képesek-e földjeiket megmunkálni és bevetni? Az elhangzott vélemények és nézetek szerint az igáserő és a vetőmag hiánya okoz a gazdalkodónak legnagyobb gondot. Minthogy pedig a földmíveléssel foglalkozó kisbirtokosok legnagyobb része most hazajárt harcol, ennél fogva kevés remény van a feles berletekre, mert az itthonmaradt kevés férfi és asszony nép a földek megszántására aligha lesz képes. Ennek legnagyobb akadályja az, hogy a háború folyama alatt ugy a ló, mint szarvasmarha-állományunk nagyon megfogyatkozott.

Ezen vélemények és nyilatkozatok mérlegetése után azon főczél elérhetése érdekében, hogy a város határában minden földterület megmunkálás és vetés alá kerülhessen, a polgármester indítványára a részletek megállapítása és kidolgozására szűkebbkörű bizottság alakult. Ez működését hétfőn délután már meg is kezdte és megállapodott egyelőre abban, hogy az igáserő az egész város területéről összeirassek. A földtulajdonosok dobszó útján felhívtak arra, hogy a városgazdánál jelentsék be, hogy hány hold szántójuk, mivelhető kertjük van s azt mi módon szándékoznak hasznosítani és megmivelni. Az állattenyésztési felügyelő felkérte, hogy sziveskedjek közbenjárni arra, hogy a város gazdalkodói a katonaságtól kimustrált

lovakhoz jutányos áron jussanak. A szűkebb-körű bizottság értekezletén felmerült azon eszme is, hogy a közéletmezés előmozdítása napjainkban nemcsak közgazdasági tevékenység, hanem főleg hazafias és emberbaráti kötelesség is. Ebből városunk minden rangu és rendű lakosának ki kell a maga részét vennie. Jó példával az intelligens osztálynak kell előljárnia és ezek közül is első-sorban a tisztviselőknek, akik állásuknál fogva bizonyos arányban fel vannak mentve a fegyverviselés alól.

A tisztviselőktől a megfoghatkozott munkakerő miatt fokozottabb kötelességteljesítés kivántatik. Ezáltal szellemi erejük nagy mértékben igénybe van véve s mivel az üdülésre szolgáló szabadságolások a háboru kitörése miatt már a múlt évben is megakadtak, a folyó évben pedig azokra aligha lehet remény, ennélfogva felfrissülés és testi erősítés számba menne részükről a kertészkedés. Figyelemmel pedig arra, hogy a háboru-okozta tulságos drágaság épen a tisztviselőket sújtja a legérzékenyebben, akik a dévai tulmagas lakbereknek is fizetésükből kénytelenek pótolni, így elelmükre csak annál kevesebb marad. A legnagyobb örömmel fogják tehát megragadni az alkalmat, hogy egy kis kertet vagy egy dombocska szántóföldet szerezhessenek, amelyet maguk és családjuk segítségével megművelhessenek és megélhetésükön így is könnyítsenek.

A földművelés a leg egészségesebb foglalkozás, a tisztviselőre nevezve tehát kétszeres haszonnal jár. Minthogy pedig a hivatalos órák a nyári hónapokban a legtöbb hivatalban egyfolytában szoktak tartatni, ennélfogva a közszolgálat semmit sem szenvedne ezáltal, ha kerelmük a renkiivüli időkre való tekintettel az a f. évben már áprilistól kezdve 7—1 óráig állapították meg. Ezen intézkedésnek az a közgazdasági haszna is volna, hogy egyfelől több föld kerülne megművelés alá, másfelől pedig megszabadulna a munkáskezek azon része, mely más években helyettük és részükre szokott a kertekben dolgozni.

Komoly időket élünk és minden erőnket össze kell tegyük mi itthoumaradotak arra, hogy a mi drága anyaföldünk megteremje elelmüket s biztosít a jövő megélhetésünket. Meg kell küzdenünk ellenségeinknek a kieheztetésünkre való törekvéssel s meg kell mutatnunk, hogy mi idehaza szintén készek vagyunk minden erőnket a haza javára és mindnyájunk boldogulására felhasználni. Ha akarátunk erős és kitartásunk nem fog lankadni, akkor ezen erényeink fokozni fogják katonáink bátorságát, akik hősiességüknek már eddig is számtalan tanujelet adtak és nevüket kitörölhetetlen betűkkel írták be hadászatunk történetébe.

A hadban levő katonákat csak még jobban lelkesíteni fogja az a tudat, hogy elelmezésük minden körülmények között biztosítva lesz. Fokozni fogja bátorságukat az a jóleső érzés, hogy itthoumaradt testvéreik megértik azt a kötelességet, mely most rájuk hárul, s vállvetve a legnagyobb egyetértésben munkálkodnak közre, hogy családjuk szükségét ne lassanak.

Hollós István.

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyletnek!
Segítsük a hadbavonultak családait és az elesettek hozzátartozóit!

Az orosz kéz Romániában.

E czimen dr. Moldován Gergely kolozsvári egyetemi tanár tollából egy igen érdekes könyv jelent meg magyarul, melyet nem lehet kézbe venni anélkül, hogy az ember egyből át ne olvassa. Dr. Moldován abból indul ki s arra a végeredményre jut, hogy az orosz ideál és Románia léte, virágzása teljesen ellentétesek. Az orosz ideál a Bosporus birtoka, melyhez az ut Románián keresztül vezet. Ezt az utat a múltban már 7-szer meg akarták szerezni az oroszok. Valahány betörésük Romániába a durva erőszak és önkény jegyében folyik le. Az egyik dulásukról így ír a franciaia követ: „Az utolsó bornyától is megfosztják a lakost, a kivallatás egy módját gyakorolják, a férj és feleség lábát egymás mellé vaskalodába szorítják, amíg fel nem fedezik kis vagyónkájukat. Az országban már nincs sem széna, sem árpa. Bukarest piacán már 8 nap óta nincs sem hus, sem fa, sem zöldség. Különösen a dunamenti lakosság menekül Bulgáriába, Törökországba, Erdélybe. Az országot szükség lesz másodsor benépesíteni“.

A fáját szerető ember meggyőződésével hirdeti tehát dr. Moldován, hogy a román-ságnak csak egy ellensége van, a muszka, mely ha csak teheti, fel fogja szívni a románokat mind, ahogy azt az alnokul megszerzett Besszarábiában tette. A besszarábiai oroszosításról így ír: „És hogy a besszarábiai kérdés többé elő ne fordulhasson, az oroszok neki estek ennek a szerencsétlen országnak és két milliónyi népének, s ezt mint a polyvát szetszörták a nagy birodalom minden részébe, Sziberiatól be a Krímiig.“

A román lakosok birtokát kisajátították és kiosztották az oroszok közt, a román nyelvet egyszerűen nem lehet zónék jelentették ki, román könyveket és hírlapokat nyomtatni tilos volt, a román templomokat, iskolákat orosz kezelés alá vették, a románságnak a dumában való képviseltetését, mert olyan nép az orosz birodalomban nincs, egyszerűen megtagadták, s ma 30 eszdeidei orosz uralom után Besszarábiában nem beszél románul, templomaiban nem imádkozik senki románul. A besszarábiai románság két milliónyi népe a román Ligak, Jonescu-k, Jorga-k és Xenopolok szemelattára eltűnt a földszíneről a román állam exaltáltjainak örökös szegyenere és gyalázatjára! Kimutatja könyveben, hogy a Monarchiával együtt áll vagy bukik Romania, s hogy Erdély birtoka Romania vesztet jelentene, mert a románságnak magasabb kultúrta heterogen elemek kerülnek át, melyekkel nem tudna mit kezdeni, mint ahogy a szilisztriai bolgarokkal se tud mit csinálni, s akikert még véres harcra lesznek Bulgariával. A Jorgák s a többi politikai szeikakások, kik az ellenünk való háborut hirdettek, Poklevszky-Koziel bukaresti orosz követ rubeljeitől reszegedtek meg annyira, hogy elfelejtik Romania múltját, Besszarabia jelenet, s olyan háboruba akarják kergetni az országot, mely annak végét jelentene. Erdély okkupációja ellen az erdélyi románságban a sikkasztó Lukácson es a jellemgyöngge Goga Oktáviánon kívül, kik Romániába szöktek át, senkiben sincsenek hazaáruló gondolatok. Dr. Moldován könyve igen jó szolgálatokat fog tenni a magyar-roman együtvetartozandóság, egymásra utaltság érzetének a kifejlesztése

körül s így a békés egyetértés szövívője. Ez a regényél is érdekfeszítőbb aktuális könyv megrendelhető 2 K-ért a szerzőnél, ki a tiszta jövedelmet a Vörös Kereszt javára fordítja.

HIREK.

Kiskapusi vasuti állomáson.

Három órát várni egy félóra helyett, Nagy kő ez, mit a sors elem hengergetett. Próbálok utamból felregördíteni, Mielőtt egészen súlyát reám veti.

Kongó etteremben üldögélünk hárman, Szóltan némaságban, mindenki magában. Csak egyik sarokban van valami élet, Ahol két borozó csendesen beszélget.

Ha nem volna pohár s abban bor előtűk, Azt hinném zsolozsmát mormol a beszédük. Jó, hogy keletje van olykor a pohárnak, Küiöbuben talán még meg sem mozdulnának.

Falon függ egy óra, mutatója állva, Az is beleunt az időmutatásba. Csak egy vén asszony jár hebe-korba által Végig a nagy termen lassu csoszogással.

Alig pislankoló kályha oldalánál Ölbetett kezekkel a pinczer szunyókál. Teheti, mert almát vendégsereg zaja, Sem a gyérvilágu lámpa nem zavarja.

Unalom mindenütt, unalom es álom. — Amint szemlélgetem, egyre úgy találok, Hogy rám eső része fokont kiut apadoz, Az idő meg telik arányulva ahhoz.

Hosszu három óra ijesztő képzete Rendre felolvad e néma jelenetbe S amint az egészét nézem részeiben, Általa az idő ime tovalibben.

Mert nincs a világon egyetlen oly helyzet, Mi valamely pontból ne keltne figyelmet, Amit ha szellemed egyszer megtalála, A helyzet ura lessz s nem kerülsz alája.

Dr. Farnos Árpád.

— **Az új főgondnok beiktatása.** A nagyenyedi minoriták plebánia templomában e hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő ünnepélyes szentmisé alatt fog végbemeni az egyházközség új főgondnokának: Winkler János urnak hivatalába való beiktatása. Az egyháztanács valamennyi tagját, híveinek és az érdeklődő közönséget ez uton is meghívom. Rada György, plebanos.

— **Kitüntetés.** Dr. Szász Pál orsz. képviselő, a hadsereg automobil-osztályához beosztott népfőlkelő hadnagy, az ellenség előtt való hősiesség magatartásáért legfelsőbb elismerésben részesült.

— **A 38—42 évesek népfőlkelőszemléje.** A honvédelmi miniszter elrendelte a 38, 39, 40, 41, és 42 éves, tehát az 1873, 1874, 1875, 1876, és 1877 évben született népfőlkélesre kötelezett férfiak összejárását, bemutatását és behívását. Az összejárást márczius 20-ig be kell fejezni. A bemutatószemlet április 6 tól május 4-ig a sorozó járássok szekhejein tartják meg. A szemlén alkalmasoknak osztályozott népfőlkélok bevonulásának időpontját a miniszter később fogja meghatározni. Az idevonatkozó hivatalos hirdetmény, amelyet a miniszter valamennyi törvényhatóságnak megküldött, így hangzik: Az 1886. évi XX. t.-cz. alappan utasítottanak mindazon népfőlkélesre kötelezettek, kik az

1873, 1874, 1875, 1876 és 1877 években születtek és sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság által fegyverképtelennek osztályozottak, illetőleg katonai vagy honvéd felülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg, haditengerészet, a honvédség vagy a csendőrség kötelékéből az 1914. év július 31-ig elbocsátottak, vagy állítási kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, továbbá azok a fent felsorolt években született egyének, kik időközben a magyar vagy osztrák állampolgárságot, illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőséget megszerezték és állítási kötelezettség alá már nem estek, hogy összeírásuk végett tartózkodási hely községi előjárásig (városi hatóságig) kiközöségben a körjegyzőségek székhelyén jelentkezzenek. — Nagyenyeden e hó 12-től 18-dikáig kell jelentkezni összeírás végett a városi főjegyző irodájában délelőttönként 9—12 óráig.

— Hangverseny a katonák javára. A nagyenyedi hadi kórházban ápolt sebesült és beteg katonák javára ma este 8 órakor a vármegyeház dísztermében, a gyulafehérvári 50. gy.-ezred katonazenekara közreműködésével hangverseny tartatik a következő műsorral: 1. Lányi Ernő: Csata dal. A gyulafehérvári 50. gy.-ezred 40 tagu zenekara kísérete mellett éneklé a kollégiumi 150 tagu vegyeskar. 2. Weber: Ouverture a „Bűvös vadász” operából. Előadja a gyulafehérvári 50. gy.-ezred zenekara. 3. Riadó: Éneklé a nagyenyedi iparos dalárda. 4. a) Liszt F.: II. Magyar Rhapsodia. b) Berlioz: Rákóczi-induló. Játsza a katonazenekar. 5. Verdi: Borsaló. Éneklé az iparos dalárda. 6. a) Haydn: Andante, a VI. Symphoniából. b) Brahms: Magyar tánc. Játsza a katonazenekar. 7. Kálty: Norvég matrózdal. Éneklé az iparos dalárda. 8. Wagner R.: Bevonulási induló a „Tannhäuser” operából. Játsza a katonazenekar.

— Hazafias ünnepély a polgáriban. A helybeli áll. polg. leányiskola f. hó 14-én d. u. 4 órakor a tornateremben hazafias ünnepet tart a következő műsorral: 1. Himnusz, előadja az énekkar. 2. Móra Ferencz: Üzenet“-ét szavalja Harmath Anna I. oszt. növ. 3. Hegedűn és zongorán játszik Balázs Mária és Balogh Gizella III. oszt. növ. 4. A magyar katona, irta és felolvassa Öhler Vilma IV. oszt. növ. 5. Kozma Andor: „Dani anyja” költeményét szavalja Reich Lili II. oszt. növ. 6. Schubert: Mindent hazám, teértem“ cz. szerzeményét előadja az énekkar. 7. Váradi Antal: Imádkozik a király, szavalja Göllner Margit III. oszt. növ. 8. Die Wacht am Rhein, előadja az énekkar. 9. Petőfi: Két ország ölelkezése, szavalja Salamon Jozefin IV. oszt. növ. 10. Regi magyar induló, előadja az énekkar. Belépti díj 20 fillér. A jövedelem a Hadsegélyző Hivatalnak küldjük a katonák árvai részére. Az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság.

— Megyénkbeli katonáink vitézsége. Lapunk hasábjain többször hoztuk híret honvédeink és közös hadseregbeli katonáink hősiességének és vitézségének. Így P. R. nagyenyedi tart. zászlóstól, kit utóbb hadnaggyá léptettek elő a harczterem, több levelet küldtünk, hogy milyen elismerésben és kitüntetésben részesült a gyulafehérvári 50-dik gyalogezred, melyben nagyon sok enyedi fia szolgál. Az elmúlt héten a haditudósítók is dicserőleg emlekeztek meg a gyulafehérvári és a kolozsvári katonák hősiességéről, különösen Baitz vezérőrnagy nyilatkozott róluk elismerőleg.

— A husárok emelésének megakadályozása. A husárok aránytalan emelkedését úgy lehetne megakadályozni, ha az üzereket miniszteri rendelettel tiltanák a marhavásárlástól, vagy ha meg is veszik az állatot, felévig ne adhassák el. Ezt a marhalevelekkel könnyen lehetne ellenőrizni. A másik módja pedig az lenne, hogy minden élő állatot súlyra kelljen eladni, így a mészáros is biztosan megtalálja számítását és nincs kitéve a folytonos hullámlásnak, amit a szemmértékre való vásárlás okoz.

— A németek köszönése. A németek újabban így köszönnek egymásnak: — Gott strafe England. Magyarul: Isten büntesse Angliát. — Ez a kívánság érthető is, mikor az angolok gonoszul és orvul támadják a becsületesen szorgalmas német nemzetet.

— Hatósági élelmezés. Lőcse város képviselőtestülete elhatározta, hogy tiz vagyon gabonát szerezze be a város élelmezésére. A felőrléssel és az elárusítás keresztülvitelével a rendőrkapitányt bízta meg.

— Debreczenben hivatalos lisztkiosztást rendelt el a város kijelölt lisztüzletekben. Igazolvány alapján adják a lisztet és pedig egy személyre egy kiló főzőlisztet és 9 kiló kenyérlisztet vagy ugyanennyi kenyéret adnak egy hónapra.

— Elásott gabonák. A kapzsóság és a spekuláció csunya tulajdonság mindig, de most éppen hazaárulás szamba megy. A múlt héten és azelőtti héten elásott gabonát hoztak a piacra eladásra és emiatt dohos volt. Így elrejtett gabonát sok száz méterházsát lehetne rekvirálni.

— Új rend a táborig levelezésnél. Eddig a közönség portómentesen levelezhetett a katonai egyénekekkel, ha azok nem a harczterem voltak is. Ezután portómentes levelezés csak a harczterem, vagy a védőrségi és biztosító csapatok, valamint póttestek, helyőrségi kórházak és nyilvántartó élelmezési kötelekbe tartozóknak lehet. De itt is korlátozzák a feladást, a mennyiben katonáink hetenként csak kétszer adhatnak fel portómentesen egy-egy levelezőlapot, melyeket a parancsnokság hetfőn és esütőrtőknön összegyűjt, lebélyegez és postára ad. — Tehát ezután csak bélyeggel ellátott leveleket és levelezőlapokat küldhetünk a katonáknak.

— Az élelmezés vámszedői. Az aradi rendőrség a napokban élelmiszer-razziát tartott, amelynek meglepő eredménye volt. A maximális lisztár túllépése miatt husz napi elzárásra ítélték Bihdahner Jozsef lisztkereskedőt. A piaci tejárusok közül nyolcat 10—30 napi elzárásra büntettek, mert a tejet vízzel keverték. A nagypécskai házikenyersütőket, akik Aradon árusítják kenyérüket szintén elítélték, mert teherkenyeret hoztak forgalomba.

— A Vörös Félhold jelvényei. A Vörös Félhold művészi kivitelű jelvényei iránt országszerte érdeklődés mutatkozik. Mitan technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt postán elküldeni, ennek fogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Országházban székel, kerü vidéki városaink hazafias kereskedőit, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság útján beszerezvön, ők vállalkozzanak azoknak kiszolgáltatására, akik a török-magyar testvérségnek ezt a szép jelvényt feltűzni óhajtják. A bizottság öt kilóig terjedő postacsomagban bermentve küld jelvényeket mindenkiinek, aki a kert mennyiségnek darabonkiut egy korona árát előre beküldi.

— Hadi beszédek. A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és lélekemelő beszédeket, amelyeket a háború óta legkiválóbb államférfiaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegélyző Bizottság felolvasási sorozatán. A hazafias, igaz magyar szellemtől áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívüli becsek. Gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi; a közönség jól teszi, ha a tiszfilleres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együtterzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly meghatározó módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákosi Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. útján (Budapest, V., Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, de kaphatók a dohánytőzsdékben is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett vagy a kapott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvai javára fordítják.

— Elszámolás és nyugtázás az Alvinczen 1915. február 16-án felerészben a magyar Vörös Kereszt, felerészben a török vörös félhold javára rendezett hangverseny jövedelméről, illetőleg felülfizetésekről. Befolyt összesen 490 korona 10 fillér. Kiadott 54 korona 60 fillér. Jótékony célra fordított 435 korona 50 fillér. Felülfizettek: Gróf Wetter György 25 K, dr. Mayer Ödön 20 K, Ardeleanu alvinczi fiókja 20 K, báró Schosberger Rezsőné 10 K, Ajthay Béla 10 K, Vulk Gyulane 10 K, dr. Fried Ármán 10 K, Maxim Emil 10 K, Oanca Kostandin 10 K, Derzsi zászlós a harczteremről 10 K, Risa János 7 K, Teleky Ilonka 6 K, König Sándor 6 K, Klein Miksa 6 K, Hosszu Elemér 6 K, Graef Nándor 6 K, Pongrácz Géza 6 K, Rápolthy Béla 6 K, Sebessy Árpád 6 K, Glück Margit 5 K, Andrei Silvius 5 K, Diószeghy József 5 K, Glück Adolf 5 K, Glück Andor 5 K, Lupea Emil 5 K, Fischer Márton 5 K, Benedek Lajos 3 K, dr. Jakabos főhadnagy 3 K, Pechy hadnagy 3 K, Fleischer Péter 3 K, Friedmann M. 260 K, Klein Gyula 2 K, Mihályi Gyula 2 K, Krengei Sándor 2 K, Hauer József 2 K, Pásztohy Ödön 2 K, Hankoczi József 160 K, Butyka Dánielné 120 K, Bonfert Mihályné 1 K, Hirsch József 1 K, Schlesinger Henrik 1 K, Kopacz őrmester 1 K, Sára János lelkész 1 K, Sára György 1 K, Kontz Ilonka 1 K, Drezman Miklós 1 K, Apáthy Miklós 1 K, Kamler Rudolf 1 K, Kamta János 1 K, Nagy László 60 f. özv. Ungvári Lajosné 40 fillért. Fogadják e nemesszivű adakozók a rendezőség és fentemlitett jótékonyági egyesületek hálás köszönetét. A rendezőség.

A Közérdek eredeti táviratai.

Küzdelmünk az oroszokkal.

Budapest, márcz. 6.

Az Erdős-Kárpátokban arcvonalunk egy nagyobb központjau a több napig tartó szünet után nagyobb események vannak készülöben. Frontunk a Felső-San mentén Cisznaig vonul előre.

A Dnyeszter folyótól délre változatlan hevesseggel foly a harcz. **Az oroszok támadását visszavertük.**

A staniszlai harczok.

Budapest, márcz. 6.

A magyar Távirati Iroda jelenti: Staniszlaiánál hevesen foly a harcz az oroszokkal. A környéken levő helységekből **az orosz hivatalok** s az orosz tisztiek ott időzött családjai **menekülnek.**

— **A papírárak emelése.** Az osztrák papírérdekeltek egyesülete elhatározta, hogy tagjai 1915. január 1-től a papírok és pedig a famentes írópapíros, cellulose csomagoló-papíros, itató- és selyempapírok, mint általában az összes papírfajták eladási árát egyelőre 10 % drágasági pótlékkal felemelik. Ezen elhatározás indító oka a rongyhulladékok, kén, enyv, nemez, nemkülönben az ezzel összefüggő kb. 12 %-os márkafolyam-felemelés.

— **Nyilvános köszönet.** A Prot. Nőegyesület segélyezési céljaira özv. U. Kovács Józsefné urnó 20 koronát adományozott, mely összegnek átvételét köszönettel igazolom. Zayzon János, pénztáros.

— **Az orleánsi szüz.** Ragyogó történelmi képek, gyönyörűen színezve 2 felvonásban. Az orleánsi szüz harcászati leánye elele alkotja ezen káprázatos színű történelmi film meséjét. Ma kerül bemutatásra az Edison-színházban. A műsor sorrendje: 1. Utazás Auwergneben. Gyönyörűen színezett tájfelvétel. 2. Linder Maxi és az anyós. Egyike a legbájosabb Maxi-képeknek. Bemutatásra kerül 2 teljes felvonásban. 3. A Solo-pár. Úgyes akrobata-mutató. 4. Pali mint szobor. Kitűnő humoreszk. 5. Az orleánsi szüz. Történelmi képek 2 felvonásban. 6. Ezenkívül bemutatásra kerülnek, ha az idő megengedi, műsoron kívüli számok.

**Elismert legtartósabb,
legolcsóbb szöttesárak**

LINGNER GYÖRGY
nagyenyedi szövetgyárából
előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-
utca 106. szám alatt, ifj. Mészáros
János és Társánál Főtér és a
Fogyasztási szövetkezetnél.

**Tábori levél-
postadobozok**

a melyekben cigaretták, dohány-
félék, csokoládék stb. kisebb tár-
gyak mint levélküldemény küldhe-
tők, nyomtatott címkével ellátva

**20 fillérért
kaphatók**

FÖLDES EDE papírkereskedésében.

BORSEPRÓT

vesz vagy kifőzésre elvállal bármily
mennyiségben 405 4-4

PAULINI RUDOLF

Nagyenyed, Szentkirály-utca 14. sz.

Ugyanítt erdélyi mustár kap-
finom ható.

Ebédlő- és konyha-butorok

jutányos áron eladó Főtér 13. sz.

38 1-2

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezte kötelekebe tartozó **Nagyenyedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1915. márczius 21-én** d. u. 3 órakor a vármegyeháza kis ülés termében rendes

évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívattak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről szóló rendelkezés.
5. Az 1915. évi költségvetés megállapítása.
6. Tisztviselők választása.
7. Az igazgatóság kiegészítése.
8. Felügyelő-bizottság választása.
9. Netáni indítványok.*

1914. évi december 31-én a tagok száma 266, üzletrészek száma pedig 561 volt, az év folyamán beletett 26 tag 26 üzletrésszel; kilépett 12 tag 21 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Nagyenyed, 1915. márczius 4-én.

40 1-1

Az igazgatóság.

* Az alapszabályok 21. §-a i) pontja értelmében csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak írásban beadottak.

Kiadó lakás

Nagyenyeden, Tóvis utca 34. szám alatt négy szoba összes mellékhelyiséggel, istállóval, kerttel október 1-re. Felvilágosítást ad özv. Sillmann Nándorné Budapest, IX. ker. Soroksári-ut 38/40. sz. I. em. 3. 28 3-3

Kiadó

36 1-3

33 kat. hold **szántó** és **kaszáló**
Enyedszentkirály előtti részen.

Értekezhetni:

Schoppelt és **Bauer** vaskereskedésében.

A balázsfalvi járás főszolgabírói hivatalától.

384-1915. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye balázsfalvi járásához tartozó **sorostélyi körjegyző állás** elhalasztás folytán megüresedvén, betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

1. Törzsfizetes 2000 korona.
2. Lakbér 500 korona.
3. Egyéb atányok 860 korona.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályzerűen felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi **márczius hó 20 ig** adják be, a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A nemet és román nyelv tudása szóban szükséges.

A választás napját később fogom kitűzni. Balázsfalva, 1915. márczius hó 2-án.

37 1-1

Simonffy Alajos, főszolgabíró

Enyed határában

38 holdas szántó

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban. 17 5-5

3899-915. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai Szt. József

országos vásár

folyó évi márczius hó 18-ától bezárólag márczius hó 22-ig fog megtartatni. Minden féle állat felhajtása az országos vásárra márczius hó 18-dikától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1915. évi febr. hó 18-án.

A városi főkapitányságtól:

39 1-2

Beé Ferencz, főkapitány.

Orvosok

kitűnő köhögés elleni szer a

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

Millió ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, torokfájás, hörghurut és meghűlés ellen, azért minden harcászati katona nagyon szereti. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat garantál a biztos eredményért. Étvágyat javító, jó ízű csukorkák. Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér. Tábori csomagolás 30 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban.

1359-914. köz. sz.

Hirdetmény.

Nagyenyed r. t. tanácsa közhírre teszi, hogy a **Nemzeti szálloda földszinti helyiségeit** a tüzoltó őrtanya és a hatóságok husszek helyiségeinek kivételével 1915. évi április hó 24-étől kezdődőleg berlet útján hasznosítani kívánja.

Felhívattak érdeklődők, hogy ajánlataikat akár szóban, akár írásban a város polgármesterének folyó évi márczius hó 15-éig tegyék meg.

Részletesebb felvilágosításokkal a hivatalos órák alatt a városi erdőmérnök szolgál.

Városi tanács.

Nagyenyed, 1915. február hó 21-én.

35 1-1

Sándor Jenő, polgármester.

Azonnal kiadó szálloda!

Mert kimérom hadba vonult, kedvező feltételek mellett azonnal átvehető a „**Petőfi-szálloda**” két új billiárd, kuglizó és teljes üzleti berendezéssel.

Négy butorozott vendégszoba és beszállásra alkalmas tágas udvarral.

Értekezhetni:

Incze Istvánnál,

Főtér 19. sz.

8 8-